

Број/Број: 03/1,03/11-05-117/09
Сарајево/Сарајево: 25.3.2009. године

Зajедничкој комисији за одбрану и сигурност БиХ

PREDMET: Informacija o studijskoj posjeti Glavnom štabu NATO-a u Briselu i Komandi SHAPE-a u Monsu, 12. i 13. 3. 2009.

Veza, akt broj: 03/1,03/11-05-117/09

Команда Штаба НАТО-а организирана је студијску посјету за државне службенике из институција власти БиХ Главном Штабу НАТО-а у Бриселу и врховној команди савезничких снага у Европи – SHAPE у Монсу, 12. и 13. 3. 2009.

Делегацију Босне и Херцеговине на овом студијском путовању чинили су:

- Мирсад Ћалук, секретар НАТО координacionог тима, Вјеће министара БиХ,
- Ума Синановић, руководиоца Уреда за односе с јавношћу, Министарство одбране БиХ,
- Анкица Томић, руководиоца Сектора за међународну координацију, Министарство сигурности БиХ,
- Ешреф Лекић, виши стручни сарадник у Одјелjenју за имиграције, Министарство за људска права и избјеглице БиХ,
- Жељко Гакловић, виши стручни сарадник у Одјелу за производњу и ремонт наоружања, Министарство ванјске трговине и економских односа БиХ,
- Весна Томић, други секретар Одјела за НАТО и ПфП, Министарство ванјских послова БиХ,
- Белма Сарић, други секретар Одјела за НАТО и ПфП, Министарство ванјских послова БиХ
- Мирза Катана, стручни сарадник, Обавјештајно-сигурносна агенција БиХ и
- Јовица Катић, стручни сарадник у Зajедничкој комисији за одбрану и сигурност, Парламентарна скупштина БиХ.

12. 3. 2009.

12. 3. 2009. државни службеници из БиХ посјетили су Команду Штаба НАТО-а у Бриселу. Теме које су обрађене током овог дана а презентирали су их модератори биле су:

- „Тренутна политичка слика НАТО-а. Модератор у овом дијелу била је гђа Кетрин Хет (Katrin Hett), руководиоца Одјела за односе с јавношћу за Босну и Херцеговину.
- „Информирање и дискусија о односима између НАТО-а и Русије“, гдје је главни модератор била гђа Радос Стефанова, из Одјела за сигурносне послове Секције Команде Штаба НАТО-а за односе с Русијом и Украјином.
- „Информирање и дискусија о операцијама НАТО-а“, презентирао пуковник Ерик Сандал (Erik Sandahl) из Одјела за операције НАТО-а.
- „Информирање и дискусија о путу приступања Босне и Херцеговине“. Модератор ове сесије био је др. Јарослав Сконјецка (Jaroslav Skonieczka), шеф Директората евроатлантских интеграција и партнерства Одјела за сигурносну политику НАТО-а.
- Панел-дискусија о теми „Односи између НАТО-а и БиХ и земља чланца“. Модератор ове теме била је Кетрин Хет, а учешће у овом панелу узели су и Фроде Оверланд Андерсен из

Norveške, Štefan Kruške (Stefan Kruschke) iz Njemačke i Katalin Ionita (Catalin Ionita) iz Rumunije.

- „Informiranje i diskusija o reformi odbrane“, moderatora Roka Koširnika (Rok Kosirnik) iz Odjela za politiku planiranja odbrane NATO-a.

Na navedenim sastancima i prezentacijama razmijenjene su informacije o napretku BiH ka euroatlantskim integracijama, kao i o narednim koracima koje naša zemlja treba uraditi na putu ka punopravnom članstvu u NATO-u. Također je razgovarano o vojnim operacijama i misijama koje NATO provodi u svijetu, s posebnim akcentom na misiju u Afganistanu, u kojoj i Bosna i Hercegovina učestvuje sa 10 oficira svojih oružanih snaga na sjeveru i jugu zemlje, u okviru njemačkog i danskog bataljona. Osim ovoga, veliki značaj dat je misijama NATO-a na Kosovu i u BiH. Prezentirajući kapacitete NATO-a, posebna pažnja posvećena je proturaketnim štitovima u Evropi, koji su, putem satelitskih sredstava za presretanje raketnih napada, postavljeni u Češkoj i Poljskoj. Veliki značaj dat je i odnosu zemalja članica Saveza prema terorizmu nakon napada na svjetske trgovačke centre u SAD-u 11. 9. 2001. U okviru prezentacije i rasprave o pitanjima pristupanja NATO-u, razgovarano je o pristupanju Albanije i Hrvatske na narednom Samitu NATO-a koji će biti održan u Strazburu u Francuskoj i Kehl u Njemačkoj, 3. i 4. aprila ove godine, te problemima s kojima se na putu ka punopravnom članstvu Savezu susreću Crna Gora i Makedonija.

Do kraja dana službenici iz BiH imali su još odvojeni susret i s gosp. Nikolom Radovanovićem, ambasadorom BiH pri NATO-u. Tokom ovih sastanaka službenici iz BiH upoznati su s tokom sastanka koji su čelnici NATO-a, predvođeni generalnim sekretarom NATO-a Jaapom de Hoopom Schefferom, imali 11. 3. 2009. s ministrom odbrane BiH Selmom Cikotićem i ministrom vanjskih poslova BiH Svenom Alkalajem, a na kojem je u konačnici potpisan Sporazum o učešću i finansiranju pripadnika OSBiH u misiji ISAF u Afganistanu. Potpisivanjem ovog sporazuma izražena je dobrodošlica BiH u najvažniju misiju NATO-a u svijetu, te je izražena nada da će naša zemlja uskoro s većim brojem učesnika biti još važniji faktor u očuvanju međunarodne sigurnosti. Osim toga, na ovom sastanku posebna diskusija vođena je o pitanjima pristupa Bosne i Hercegovine NATO-u, odnosno realizaciji zadataka naše zemlje iz prvog Individualnog partnerskog akcionog plana (IPAP-a). Ambasadori zemalja članica čestitali su ministrima iz BiH na napretku koji je uređen na mnogim poljima, uključujući reformu odbrane i doprinos regionalnoj sigurnosti. Ipak, ambasador Radovanović naveo je i da su ambasadori NATO-a izrazili i zabrinutost činjenicom da su neke druge reforme, koje treba da budu provedene u BiH na njenom što bržem putu ka euroatlantskim integracijama, bile stopirane prvenstveno zbog nezadovoljavajuće političke situacije u zemlji.

13. 3. 2009.

Drugog dana posjete državni službenici iz BiH posjetili su sjedište Vrhovne komande savezničkih snaga u Evropi – SHAPE u Monsu. Tokom ove posjete bh. službenici su najprije tokom sastanka u konferencijskoj sali „Ajzenhauer“ (Eisenhower) s brigadnim generalima Isusom Diazom Rio Espanjolom (Jesus Diaz del Rio Espanol) iz Španije i Diterom Damjakobom (Dieter Dammjacob) iz Njemačke dobili informaciju o savezničkim operacijama u cijelom svijetu, gdje je naročito potencirano angažiranje snaga NATO-a u našoj zemlji, Kosovu i u Afganistanu, a i najveći broj pitanja bio je usmjeren upravo na ove misije.

Nakon toga, službenici iz BiH posjetili su Odjeljenje za vojnu saradnju, gdje su se na sastanku sa general-majorom Františekom Maleninskim (František Maleninsky) kroz prezentaciju upoznali s radom ovog odjeljenja. Kroz predavanje o temi „Inicijative NATO-a za partnerstvo i saradnju, vojna saradnja i njena uloga“ službenicima iz BiH je, između ostalog, prezentiran put jedne zemlje ka punopravnom članstvu u NATO-u, koji prolazi kroz šest faza, od Radnog plana za euroatlantsko partnerstvo (EA PWP-a), preko Individualnog partnerskog programa (IPP-a), Procesu planiranja i revizije (PARP-a), Individualnog partnerskog akcionog plana (IPAP-a), Konceptije operativne sposobnosti (OCC), sve do Akcionog plana za partnerstvo (MAP-a).

Analizirajući put BiH, navedeno je da je naša zemlja ušla u Partnersvo za mir 2006. godine, a PARP je počela provoditi od 2007., čije su revizije i analize urađene već u dva navrata. BiH je prošle godine, također, s NATO-om definirala IPAP za period 2008.-2010, a nedavno je urađena i prva revizija napretka naše zemlje prema ovom planu.

Tokom ovog sastanka naročito zadovoljstvo izraženo je učešćem jedinice OSBiH u misiji ISAF u Afganistanu, uz konstataciju da će broj bosanskohercegovačkih oficira koji učestvuju u ovoj misiji u skorije vrijeme biti dodatno uvećan. Ipak, istaknuto je i da se od BiH i nadalje očekuje nastavak aktivnog reformiranja sektora odbrane i sigurnosti u državi.

Stručni saradnik u
Zajedničkoj komisiji za odbranu i sigurnost
Jovica Katić